

شماره: ۳۷۷/۵۶۲۸

تاریخ: ۱۳۹۴/۲/۲

پوست:

دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۹۴، ۱۵، ۳۱۲
تاریخ ثبت: ۱۳۹۴ / ۲ / ۲
کد پرونده:
ساعت ورود:

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران طرح اصلاح موادی از قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی که با عنوان طرح اصلاح موادی از قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی (نحوه رسیدگی به طرحها و لوایح قانونی) به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود و در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۴/۱/۳۰ مجلس با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، به پیوست ارسال می گردد.

علی لاریجانی

طرح اصلاح موادی از قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

ماده ۱- متن زیر جایگزین ماده (۱۴۵) می شود و تبصره آن به عنوان تبصره (۱) ابقاء و سه تبصره به عنوان تبصره های (۲)، (۳) و (۴) به شرح زیر به آن الحاق می شود:

ماده ۱۴۵- رئیس مجلس شورای اسلامی موظف است یک نسخه از طرحها و لوایح عادی و یک فوریتی را پس از اعلام وصول به کمیسیون اصلی و کمیسیون های فرعی جهت رسیدگی به مواد مرتبط و همچنین به مرکز پژوهش های مجلس جهت رسیدگی و اظهار نظر کارشناسی ارجاع کند.

کمیسیون های فرعی موظفند حداکثر ظرف مدت پانزده روز از تاریخ ارجاع طرح یا لایحه عادی و ظرف مدت ده روز برای طرحها و لوایح یک فوریتی نتیجه رسیدگی خود را طی گزارشی در مواد ارجاعی به کمیسیون اصلی ارائه کنند. هر یک از نمایندگان نیز می توانند پیشنهادهای خود را در مورد کلیات و جزئیات طرحها و لوایح عادی ظرف مدت ده روز و در طرحها و لوایح یک فوریتی ظرف مدت پنج روز از تاریخ توزیع طرح یا لایحه به کمیسیون اصلی و کمیسیون های فرعی ارائه کنند.

مهلت کمیسیون اصلی برای رسیدگی به کلیات و جزئیات طرح یا لایحه عادی حداکثر سه ماه و در طرحها و لوایح یک فوریتی حداکثر یک ماه و نیم پس از تاریخ ارجاع است. چنانچه طرح یا لایحه با برگزاری جلسات عادی و فوق العاده در مهلهای مذکور قابل رسیدگی نباشد با درخواست کمیسیون و موافقت هیأت رئیسه مجلس این فرصت حداکثر تا دو برابر مدتهای مذکور قابل تمدید است.

تبصره ۲- در پایان مهلهای تعیین شده چنانچه گزارش کمیسیون اصلی ارائه نشود، هیأت رئیسه مجلس موظف است طرح یا لایحه را طبق نوبت در دستور هفتگی مجلس قرار دهد. در این صورت پیشنهادهای موضوع این ماده در

جلسه علنی مطرح می‌شود. در صورتی که گزارش کمیسیون اصلی تا سه روز قبل از شروع رسیدگی به طرح یا لایحه در جلسه رسمی مجلس، بین نمایندگان توزیع گردد گزارش کمیسیون جایگزین طرح یا لایحه می‌شود. در این صورت نمایندگان می‌توانند تا چهل و هشت ساعت پس از توزیع گزارش کمیسیون، پیشنهادهای خود را شامل اصلاح، برگشت به طرح یا لایحه در هر مورد، حذف کل ماده یا تبصره یا بند یا جزء به هیأت‌رئیس مجلس ارائه کنند تا با توزیع پیشنهاد، در جلسه رسمی مجلس مورد رسیدگی قرار گیرد.

تبصره ۳- چنانچه در کلیات نظر کمیسیون‌های فرعی با نظر کمیسیون اصلی متفاوت باشد، در جلسه رسمی مجلس قبل از رأی‌گیری برای کلیات، سخنگو یا یکی از اعضای آن کمیسیون‌ها می‌توانند نظر کمیسیون خود را توضیح دهند.

تبصره ۴- در مواردی که طرح یا لایحه طبق آیین‌نامه به صورت دوشوری رسیدگی می‌شود در شور اول کلیات و در شور دوم جزئیات طبق این آیین‌نامه رسیدگی می‌شود.

ماده ۲- یک ماده به عنوان ماده (۱۴۵ مکرر) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۱۴۵ مکرر- همزمان با وصول طرحها و لوایح توسط کمیسیون‌ها در صورت ضرورت و با تصویب کمیسیون اصلی طرح یا لایحه به کارگروه کارشناسی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ارجاع می‌شود. رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس موظف است متناسب با موضوع و مواد طرح یا لایحه کارگروهی متشکل از کارشناسان آن مرکز و اشخاص حقیقی و حقوقی صاحب‌نظر اعم از نمایندگان فعلی و ادوار مجلس، کارشناس معاونت قوانین مجلس، دیوان محاسبات، مراکز علمی و پژوهشی حوزه و دانشگاه، دستگاههای اجرائی، بخش خصوصی، دستگاههای مرتبط با طرح یا لایحه و با دعوت

نمایندگانی از مجمع تشخیص مصلحت نظام و شورای نگهبان برای رسیدگی به طرح یا لایحه ارجاعی تشکیل دهد و در بدو کار رئیس و دبیر آن را تعیین نماید. رئیس کارگروه موظف است پس از بحث و بررسی کارشناسی در کارگروه و در صورت لزوم پس از مطالعه تطبیقی قوانین و مقررات و تجربیات سایر کشورها و با بررسی سوابق قانونگذاری و پیشنهادهای کمیسیون‌های فرعی و نمایندگان؛ گزارش کارگروه را با رعایت اسناد بالادستی از جمله قانون اساسی، سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی نظام، قانون برنامه توسعه، همراه با مشخصات اعضای کارگروه به کمیسیون اصلی ارائه کند. رئیس یا نماینده کارگروه موظف است با شرکت در جلسات کمیسیون از گزارش ارائه شده دفاع کند. در صورت عدم نیاز به قانونگذاری جدید در موضوع مورد بحث، رئیس کارگروه گزارش خود را با ذکر دلایل رد طرح یا لایحه به کمیسیون اصلی ارائه می‌نماید.

تبصره ۱- ارجاع طرح یا لایحه به کارگروه موضوع این ماده نافی مسؤولیت مرکز پژوهش‌های مجلس در ارائه نظرات کارشناسی به کمیسیون‌ها و جلسات رسمی مجلس مندرج در قانون شرح وظایف مرکز پژوهش‌های مجلس نخواهد بود.

تبصره ۲- حداکثر زمان رسیدگی به طرحها و لوایح عادی در مرکز پژوهش‌ها یک‌ماه و نیم پس از ارجاع و در طرحها و لوایح یک‌فوریتی یک‌ماه پس از ارجاع می‌باشد. در صورت ضرورت این فرصتها با درخواست مرکز پژوهش‌ها و تأیید کمیسیون اصلی قابل افزایش است.

ماده ۳- متن زیر جایگزین ماده (۱۴۶) می‌شود و تبصره‌های (۱) و (۲) آن ابقاء می‌گردد:

ماده ۱۴۶- کمیسیون اصلی موظف است در رسیدگی به طرحها و لوایح از وزرا و یا بالاترین مقام دستگاههای اجرائی مرتبط با موضوع، مرکز

شماره: ۳۷۷/۵۶۲۸

تاریخ: ۱۳۹۴/۲/۲

پیوست:

پژوهش‌ها، دیوان محاسبات، نمایندگان کمیسیون‌های فرعی و نمایندگانی که در موعد مقرر پیشنهاد خود را ارائه نموده‌اند و عنداللزوم نماینده بخش خصوصی اعم از اتاقهای بازرگانی و صنایع و معادن، کشاورزی، تعاون، اصناف، تشکلهای کارگری، انجمن‌ها و اتحادیه‌ها و مجامع صنفی، صنعتی، معدنی و کشاورزی حسب مورد دعوت نماید و پس از رسیدگی گزارش خود را در مهلت مقرر به هیأت‌رئیس مجلس تقدیم کند.

ماده ۴- یک ماده به عنوان ماده (۱۴۶ مکرر) به شرح زیر به قانون الحاق

می‌شود:

ماده ۱۴۶ مکرر- پس از توزیع گزارش نهائی کمیسیون اصلی توسط هیأت‌رئیس مجلس، کمیسیون‌های فرعی در موارد ارجاعی و نمایندگان می‌توانند ظرف مدت ده روز از تاریخ توزیع گزارش، پیشنهادهای خود را درخصوص اصلاح، برگشت به طرح یا لایحه اصلی و پیشنهادهای الحاقی در هر ماده و اجزای آن، حذف کل ماده و اجزای آن به هیأت‌رئیس مجلس ارائه کنند.

تبصره- گزارش کمیسیون اصلی همراه با گزارش کمیسیون‌های فرعی و پیشنهادهای نمایندگان موضوع این ماده و ماده (۱۴۵) در مورد هر طرح یا لایحه و همچنین در موارد ارجاعی به کمیسیون اصلی حین بررسی طرحها و لوایح حداقل چهل و هشت ساعت و در موارد اعاده شده از شورای نگهبان حداقل یک جلسه یا بیست و چهار ساعت قبل از رسیدگی در جلسه رسمی مجلس باید بین نمایندگان مجلس توزیع شده باشد. در غیر این صورت در آن جلسه قابل رسیدگی نیست.

ماده ۵- ماده (۱۵۰) به شرح زیر اصلاح، و تبصره (۵) آن حذف و

تبصره‌های (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۶) آن ابقاء می‌شود:

شماره: ۳۷۷/۵۶۲۸

تاریخ: ۱۳۹۴/۲/۲

پست:

در مواردی که موادی از طرحها و لوایح و همچنین مصوبات اعاده شده از شورای نگهبان جهت رسیدگی به کمیسیون اصلی ارجاع می شود، نمایندگان عضو کمیسیون های فرعی و سایر نمایندگان می توانند با حضور در کمیسیون اصلی، در زمان اعلام شده توسط کمیسیون نظرات و پیشنهادهای خود را مطرح کنند.

ماده ۶- ماده (۱۵۱) قانون به شرح زیر اصلاح و در صدر جزء (۲) بند (الف) ماده (۱۱۲) پس از عبارت «سخنگوی کمیسیون اصلی» عبارت «حداکثر ده دقیقه» جایگزین «حداکثر پنج دقیقه» و تبصره (۱) بند (الف) آن و همچنین ماده (۱۵۲) حذف می شود:

ماده ۱۵۱-

الف) هنگام رسیدگی به کلیات گزارش کمیسیون اصلی در جلسه رسمی مجلس، ابتداء سخنگوی کمیسیون حداکثر به مدت ده دقیقه توضیحات لازم را ارائه می کند و در صورت ثبت نام نمایندگان، حداکثر سه نفر مخالف و سه نفر موافق به ترتیب یک مخالف و یک موافق هر کدام حداکثر پنج دقیقه نظرات خود را درباره قبول یا رد کلیات بیان می نمایند و نماینده دولت و سخنگوی کمیسیون در صورت تمایل هر کدام حداکثر به مدت پنج دقیقه نظرات خود را بیان می کنند و برای کلیات رأی گیری می شود. در طرحها و لوایح مهم یا مفصل، به پیشنهاد کتبی پانزده نفر از نمایندگان یا رئیس جلسه و تصویب مجلس مدت زمانهای مذکور دوبرابر می شود.

ب) در صورت تصویب کلیات، رسیدگی به جزئیات طرحها و لوایح در جلسه رسمی مجلس به شرح زیر خواهد بود:

۱- گزارش کمیسیون اصلی در خصوص ماده واحده یا هریک از مواد و اجزای آن به ترتیب مواد توسط یکی از اعضای هیأت رئیسه مجلس قرائت می شود، در صورتی که نسبت به ماده واحده یا هر یک از مواد و اجزای آن

پیشنهاد چاپ شده وجود داشته باشد ابتداء مصوبه کمیسیون اصلی در آن مورد رسیدگی می شود و در صورت وجود مخالف، یک نفر مخالف و سپس یک نفر موافق و پس از آن نماینده دولت و سخنگوی کمیسیون هر یک حداکثر پنج دقیقه صحبت خواهند کرد و نسبت به مصوبه کمیسیون اصلی رأی گیری می شود.

۲- در صورت عدم تصویب مصوبه کمیسیون اصلی در ماده واحده یا هر یک از مواد و اجزای آن به ترتیب پیشنهادهای چاپ شده اصلاحی با اولویت پیشنهادهای کمیسیون های فرعی و سپس نمایندگان، به ترتیب جامعیت بیشتر به تشخیص رئیس جلسه و در پیشنهادهای مشابه به ترتیب نوبت و در صورت نیاز به قید قرعه توسط یکی از اعضای هیأت رئیسه به شرح فوق بررسی و رأی گیری خواهد شد.

۳- در صورت عدم تصویب پیشنهادهای چاپ شده اصلاحی، پیشنهاد چاپ شده بازگشت به لایحه یا طرح اصلی از کمیسیون های فرعی یا نمایندگان در ماده واحده یا هر یک از مواد و اجزای آن به شرح فوق مطرح و رأی گیری می شود. در صورت تصویب پیشنهاد برگشت به لایحه یا طرح اصلی در هر ماده پیشنهادهای چاپ شده اصلاحی یا الحاقی مرتبط و غیرمغایر با مصوبات در آن مورد قابل طرح است.

۴- در صورت عدم تصویب پیشنهاد بازگشت به ماده واحده یا هر یک از مواد و اجزای طرح یا لایحه اولیه، پیشنهاد چاپ شده کمیسیون های فرعی یا نمایندگان درباره حذف کل ماده واحده یا هر یک از مواد و اجزای گزارش کمیسیون اصلی به شرح فوق مطرح و رأی گیری می شود.

۵- در صورت عدم تصویب پیشنهاد چاپ شده کمیسیون های فرعی یا نمایندگان درباره حذف کل هر یک از مواد و اجزای آن یکبار دیگر مصوبه کمیسیون اصلی در خصوص آن مورد به رأی گذاشته می شود. در صورت عدم تصویب این موارد، پیشنهادهای جدید در جلسه رسمی مجلس پذیرفته می شود

شماره: ۳۷۷/۵۶۲۸

تاریخ: ۱۳۹۴/۲/۲

پست:

و یا در صورت لزوم رئیس جلسه آن مورد را برای رسیدگی مجدد به کمیسیون اصلی ارجاع می‌دهد.

در کلیه مواردی که مصوبه کمیسیون اصلی، یا هریک از پیشنهادهای اصلاحی، بازگشت به طرح یا لایحه اولیه به تصویب مجلس برسد، پیشنهادهای چاپ شده الحاقی مرتبط و غیرمغایر با مصوبه مجلس به تشخیص رئیس جلسه به ترتیب پیشنهادهای کمیسیون‌های فرعی و سپس نمایندگان مطرح و در هر مورد به شرح فوق رسیدگی و رأی‌گیری می‌شود.

پس از تعیین تکلیف نسبت به پیشنهادهای چاپ شده کمیسیون‌های فرعی و نمایندگان در ماده واحده یا مواد و اجزای آنها، در پایان نسبت به کل گزارش کمیسیون اصلی با اصلاحات انجام شده رأی‌گیری می‌شود؛ در صورت عدم تصویب کل گزارش کمیسیون اصلی، پیشنهادهای جدید در جلسه مجلس پذیرفته می‌شود و یا در صورت ضرورت برخی از مواد گزارش کمیسیون اصلی به تشخیص رئیس جلسه جهت رسیدگی مجدد به کمیسیون اصلی ارجاع می‌گردد و برای مابقی مواد رأی‌گیری می‌شود.

۶- نسبت به آن دسته از مواد که مجدداً به کمیسیون اصلی ارجاع می‌شود، هر یک از نمایندگان می‌توانند در مهلت مقرر با حضور در کمیسیون پیشنهادهای خود را مطرح کنند. پس از چاپ و توزیع گزارش کمیسیون اصلی در موارد ارجاعی به کمیسیون، هر یک از نمایندگان می‌توانند تا دوازده ساعت پس از توزیع گزارش کمیسیون اصلی پیشنهادهای خود را جهت طرح در جلسه رسمی مجلس به هیأت‌رئسه مجلس ارائه نمایند.

تبصره- در صورت عدم آمادگی یا عدم حضور سخنگوی کمیسیون، به ترتیب رئیس یا یکی از نواب رئیس یا سایر اعضای کمیسیون به جای وی از نظر کمیسیون دفاع می‌کند.

ماده ۷- حذف شد.

ماده ۸- یک ماده به عنوان ماده (۱۵۴ مکرر) به شرح زیر به قانون الحاق می شود:

ماده ۱۵۴ مکرر- طرحها و لوایحی که در مجموع بیش از پنجاه ماده، تبصره یا جزء داشته باشد، پس از تصویب کلیات، تا قبل از پایان رسیدگی به جزئیات چنانچه بیش از یکدوم مجموع نمایندگان با ارائه درخواست کتبی به هیأت رئیسه مجلس تقاضای تصویب کل یا بیش از مجموع پنجاه ماده یا تبصره یا جزء مشخص از طرح و لایحه را بدون طرح پیشنهادهای چاپ شده داشته باشند. در این صورت با صحبت یکی از درخواست کنندگان و صحبت دو مخالف و دو موافق به ترتیب یک مخالف و یک موافق هر کدام حداکثر پنج دقیقه پیشنهاد تصویب کل مواد یا مواد و یا تبصرهها و اجزای تعیین شده به رأی گذاشته می شود در صورت تصویب با رأی دو سوم نمایندگان حاضر مجلس در همان جلسه یا جلسه بعدی، کل مواد یا مواد، تبصرهها و یا اجزای مشخص شده به ترتیب توسط یکی از اعضای هیأت رئیسه مجلس به صورت کامل قرائت می شود. سپس پنج نفر مخالف و پنج نفر موافق از نمایندگان به ترتیب یک مخالف و یک موافق و در صورت لزوم نماینده دولت و سخنگوی کمیسیون هر کدام حداکثر ده دقیقه صحبت می کنند و سپس رأی گیری به عمل می آید و با دو سوم آراء نمایندگان حاضر تصویب می شود. در صورت تصویب کل مواد، مصوبه مجلس در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال می شود و چنانچه مواد یا تبصرهها یا اجزای مشخص شده به تصویب برسند، مابقی مواد یا تبصرهها یا اجزاء طبق ماده (۱۵۱) رسیدگی می شود و در صورت عدم تصویب کل مواد یا بیش از پنجاه ماده یا تبصره یا جزء مشخص، پیشنهادهای جدید در جلسه پذیرفته می شود و یا تعدادی از مواد یا تبصرهها یا اجزاء به تشخیص رئیس جلسه برای رسیدگی به کمیسیون اصلی ارجاع می گردد و برای باقیمانده مواد یا تبصرهها یا اجزاء رأی گیری می شود.

شماره: ۳۷۷/۵۶۲۸

تاریخ: ۱۳۹۴/۲/۲

پست:

ماده ۹- ماده (۱۵۵) و تبصره (۱) آن حذف و تبصره (۲) آن به عنوان ماده (۱۵۵) می باشد.

ماده ۱۰- ماده (۱۵۶) حذف می شود.

ماده ۱۱- ماده (۱۵۷) به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۱۵۷- هنگام بحث نسبت به هر ماده، چنانچه بنا به درخواست کتبی هر یک از نمایندگان به تشخیص رئیس جلسه ابهامی در ماده مطرح شده وجود داشته باشد، پیشنهاد رفع ابهام در جلسه پذیرفته و با صحبت یک مخالف و یک موافق هر کدام به مدت حداکثر پنج دقیقه به رأی گذاشته می شود و یا موضوع جهت رفع ابهام توسط رئیس جلسه به کمیسیون اصلی ارجاع می گردد.

طرح فوق مشتمل بر ده ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سی ام فروردین ماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی به تصویب

رسید. / ب

علی لاریجانی